

EGLÜTE

1969 geguže

▲ eglutė ▲

1969 gegužė

TURINYS

3. MAMAI, J. Minelga
4. GAJUTĖ SLAUGO MAMA, K. Valiuškienė
7. VIENAS YPATINGESNIS NUOTYKIS, R. Šilėnaitė
14. PAKLYDĖS ERDVĖLAIVIS, L. Stačiokaitė
16. PAVASARĖJANT, R. Jotvingytė
20. PASKAITYSI, SUŽINOSI
21. GALVOSŪKIAI
22. MARIJA, Linutė
23. PUPUTIS PADEDA, Linutė
26. PAVEIKSLU PARODA
28. AŠ PASEKSIU PASAKAITĖ
32. LAIŠKAI PUPUČIUI

PIEŠINIAI

- P. Jurkus — viršelis
J. Paukštienė — 3
A. Sruoginienė — 4, 5, 6
R. Šilėnaitė — 7, 9, 10, 12, 15
L. Sodeikienė — 16, 18, 19
S. M. Eucharista — 24, 25

“Eglutė”: laikraštėlis vaikams; redakcija, administracija, spaustuvė — Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų, Putnam, Connecticut 06260. Kaina metams — \$5.00, vienas numeris — .50.

“Eglutė” — “The Little Fir”. Magazine for children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Office of Publication: Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Subscription — \$5.00 yearly, single copy — .50. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

mamai

Jonas Minelga

Mama, mano mama,
Putinėliai šlama,
O lelijos,
Vos nulijus,
Žiedelius praskleidžia!

Palikau šį rytą
Langą pradarytą,
Ne sniegulė
Žemėj guli,
Tai obels žiedelis.

Lauk manęs prie vartų,
Kur abu daug kartų
Saulei mojom,
Kai rymojom,
Jai miegučio einant!

Kai žiedais liepsnojo,
Tik širdis žinojo
Kokią gėlę,
Motinėle,
Tau paskint norėjau!

GAJUTĖ SLAUGO MAMĄ

K. Valiuškienė

Mama kosėjo šeštadienį. Kosėjo ir sekmadienio rytą. Net ir bažnyčioje kosėjo. Grįžus iš bažnyčios, tėtis pasakė:

— Nieko nebus, reikia gydyti mamą.

— Gydysim mamą, gydysim mamą! — plodama rankomis šaukė Gajutė. — Mama, eik atsigulti į lovą, aš būsiu gailestinga sesuo.

Mama pažiūrėjo į Gajutę, į tėtį, ir šyptelėjo. Tas jos šypsniš buvo truputį kitoks, negu paprastai. “Gal kad mama serga”, — pagalvojo Gajutė. “Mama beveik niekad neserga. Gerai, kad ji susirgo ir gerai, kad šiandien”. Gajutė džiaugėsi ne dėl to, kad mama skauda, bet dėl to, kad jai bus kas veikti, mamą beslaugant. Jos draugės vakar išvažiavo pas močiutę parsivežti pamirštą katinėlį Pūkį. Nėra su kuo žaisti...

— Mama, eik atsigulti, prašau, — nekantrauja Gajutė, norėdama kuo greičiausiai pradėti slaugymą.

Bet mama tyli. Tyli ir kažką mąsto. Atrodo, kad ji netiki esanti ligonė.

— Mudu su tėčiu išvirsime pietus, kad tu neliptum iš lovos, — Gajutė skubiai planuoja mamos slaugymą. — Aš tau atnešiu savo staliuką! — ir, nieko nelaukdama, ji nubėga į savo kambarį.

Grižta tempdama stalą. Tas, lyg tyčia, kliūva už durų, atsimuša į sienas, baksteli koridoriuje stovinčią knygynę. Gerai, kad stiklinių vazų nenuvertė!

Kol Gajutė susitvarko su stalu, mama atsigula į lovą.

— Aš žinau gerą mintį! — staiga apsidžiaugia Gajutė. — Mama, tu, begulėdama lovoje, galėsi man paskaityti!

— Ligonis gailestingai seserei knygų neskaito, — įsikiša tėtis. — Gailestinga sesuo ligoniui turi skaityti...

Gajutė nesipriešina. Jei taip reikia daryti, tai reikia. Atsinešusi pusseserės Rimutės iš Lietuvos atsiųstą knygelę, sėda prie mamos. Pirmiausia mamai parodo ir paaiškina paveikslėlius, tada pradeda skaityti. Nevisda Gajutei pavyksta sustoti prie taškų ir kablelių, bet mamai ir tėčiui vistiek patinka, kad ji skaito. Įpusėjusi, sako:

— Mama, tu jau turbūt pavargai. Gal nori pailsėti? Aš pasikui pabaigsiu. Be to, aš tavo temperatūros dar nepamatavau...

Juk termometras labai įdomus ir reikalingas daiktas. “Kokia čia slaugė, jei temperatūros pamatuoti nemoka”, galvoja sau Gajutė, ieškodama juodos makštelės. Mama praveria lūpas ir leidžia Gajutei jos temperatūrą matuoti. Dėl viso ko, Gajutė ir savo temperatūrą patikrina — tik tėčio nespėja, nes jis jau žygiuoja į virtuvę.

— Kad ligonis badu nemirtų, reikia sriubos išvirti, — sako tėtis. — O ir aš jau alkanas, kad ir nesergu...

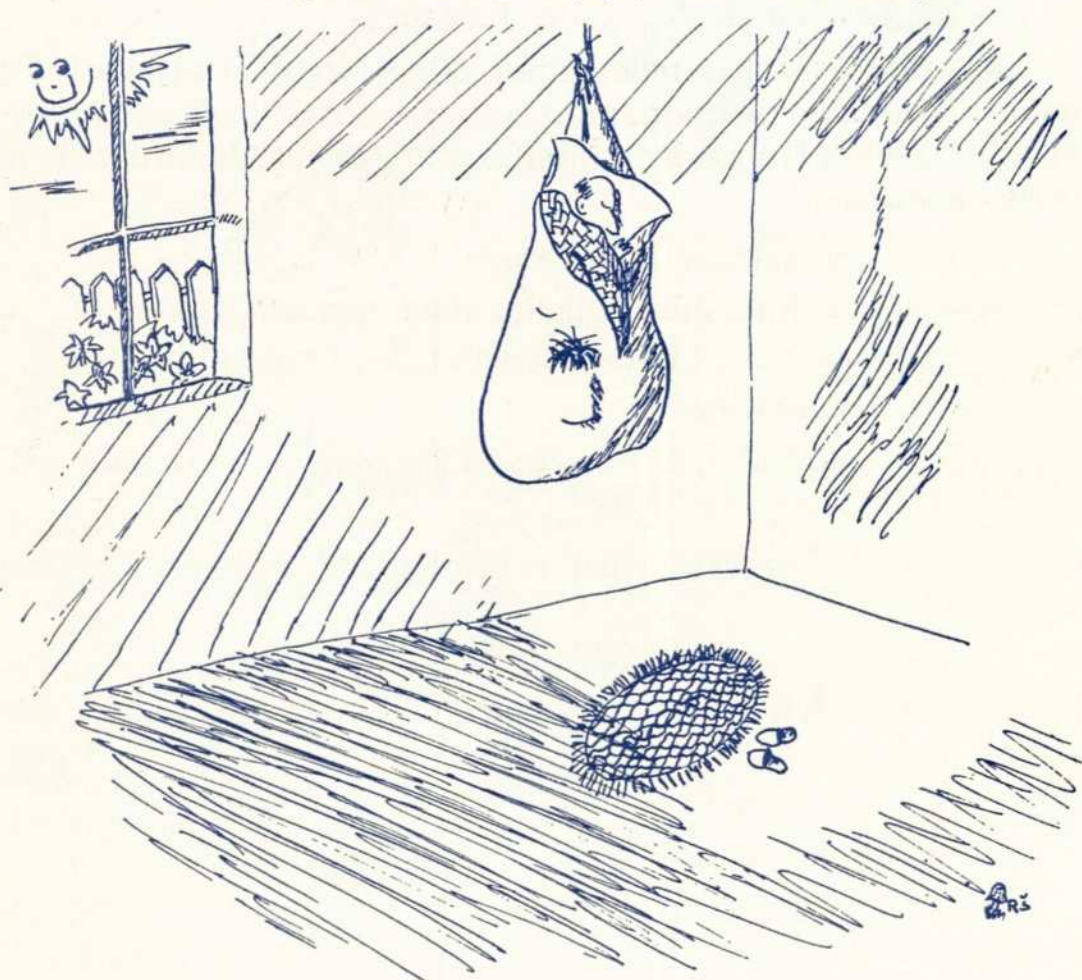
Gajutė padengia mamai stalą prie lovos, o sau ir tėčiui — virtuvėje. Padeda tėčiui sriubą virti. Paragauja ir pasako, ko trūksta. Ir labai skani išėina ta judviejų išvirta sriuba. Pavalgius, mama keliasi iš lovos, sakydama, kad sriuba ir gailestinga sesuo ją tikrai pagydė.

— Ir aš gražiau slaugyti nemokėčiau, — sako mama, pabučiuodama Gajutei nosytę. Gajutė suprunkščia — nes, juk mama tikrai yra gailestinga sesuo!

VIENAS YPATINGESNIS NUOTYKIS

Rasa Silėnaitė

Netoli už mūsų miesto ribų, stovi aukštas bokštas, kuris labai panašus į avižų kruopų dėžę. Aplink bokštą yra pasodintas žibučių ir bijūnų darželis, aptvertas balta tvorele. Tai yra laboratorija ir kartu rezidencija garsaus bonbonolgo, daktaro Konstantino Palubecko ir jo ištikimo padėjėjo, kudliaus Juozapo.

Vieną dieną, nelabai seniai, gelsva ryto saulutė įlipo per bokšto langą ir tyliai nuslinko grindimis į kampą, kur daktaras Palubeckas miegojo palubėj pakabintame maiše. Saulutės spindulys pakuteno daktaro nosį. Jis nusičiaudėjo, giliau įsikasė į antklo-
des, nusižiovavo ir, pagaliau, mikliai išsoko iš maišo, išversdamas maišo kišenėje tebemiegančią kudlių Juozapą, ant grindų.

— Laikas kelt, Juozapai! Gana miegot — pasaulis laukia! — linksmai sušuko gerasis daktaras.

— Trrrrrr...rrr, — gana piktai suurzgė kudlius Juozapas, bet kadangi daktaras jau buvo pasiklojęs savo maišą ir apsirengęs, nebuvo reikalo ginčytis. Abu nuėjo pusryčiauti: daktaras Palubeckas suvalgė apelsiną, tris kiaušinius ir košelės avižinės, o kudlius Juozapas — šešis mėtų lapus, puoduką pieno ir skują. Tada daktaras atsilošė savo kėdėj ir paklausė:

— Ką mes šiandien darysim, Juozapai?

Kadangi Juozapas tebekramtė skują, negalėjo atsakyti. Tą minutę sučirškėjo teleradijas ant sienos ir ekrane pasirodė Translibonijos Zuikių Unijos Pirmininkas, Zuikevičius. Jo ūsai virpėjo iš susijaudinimo.

— Daktare, daktare Palubeckai!

— Klausau. Kaip Jūsų reikalai stovi, ponas pirmininke?

— Oi, baisu, baisu! Badas siaučia mūsų brangioj žemelėj!

— Nu, kas atsitiko?

— Mūsų morkos, mūsų morkos, morkužėlės... — pradėjo aiškinti Zuikevičius ir apsiverkė.

— Ponas pirmininke, ponas pirmininke, kas atsitiko Jūsų morkom?

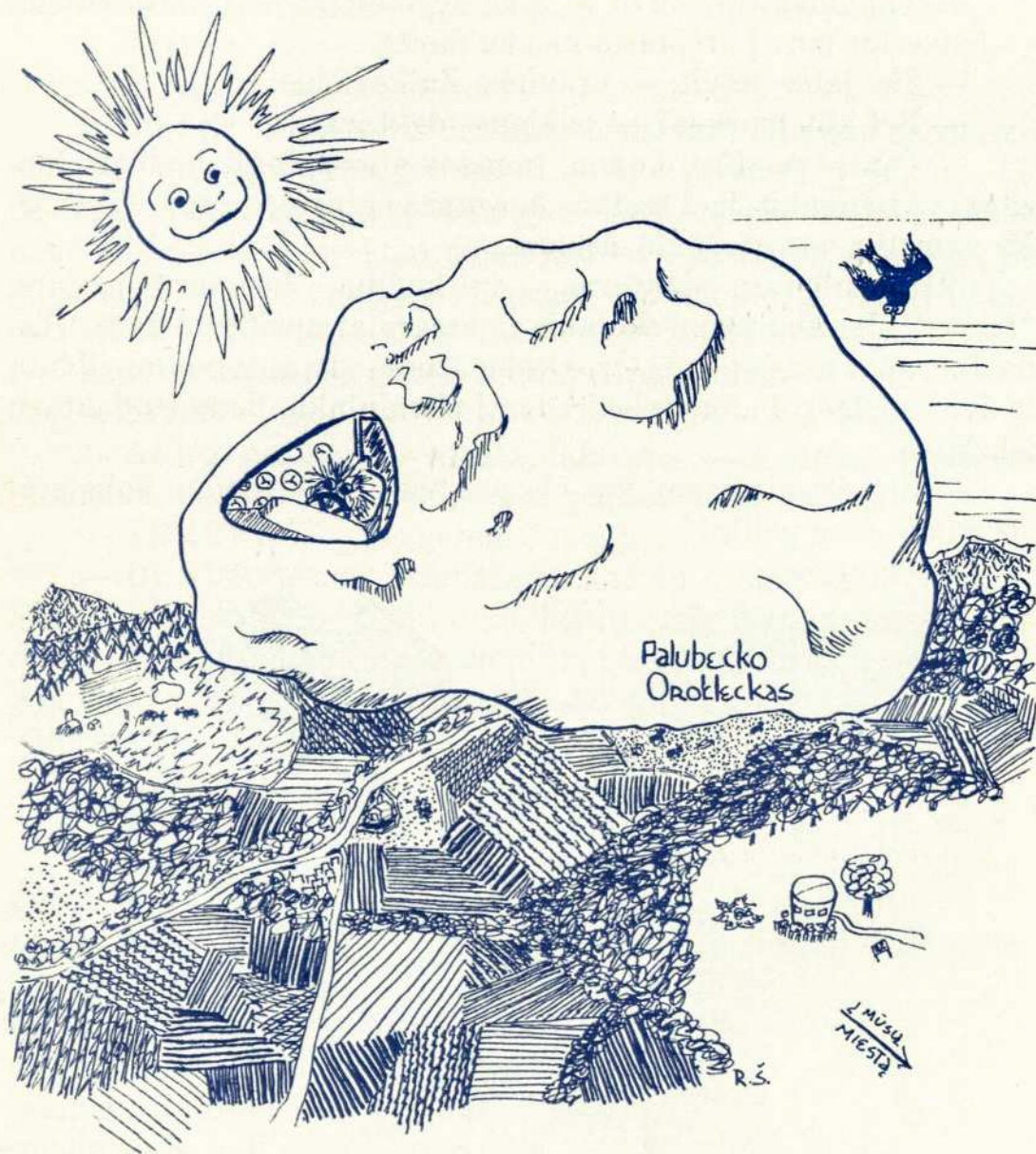
— Mūsų morkos... — tebekūkčiojo zuikis. — Kas nors nuplėšė mūsų morkų viršūnes ir mes negalim jų išrauti iš žemės. Visi zuikiai badu miršta. Ar Jūs galite surasti tą baisybę, kuri mus taip žiauriai skriaudžia?...

— Tuoju atlekiu!

Išjungęs aparatą, daktaras Palubeckas apsisuko paraginti Juozapą paskubėti, bet šis jau buvo visai pabudęs, pavalgęs ir stalą baigė nukraustyti. Baigęs, tuoj nubėgo į garažą, kur stovėjo daktaro Palubecko stebuklingas Orokleckas, ir įjungė motorą, kad įkaistų.

Daktaras apie kaklą apsivyniojo žalią šaliką, kurį jo mama gimtadienio proga jam numezgė, pagriebė savo instrumentus ir išsoko į Oroklecką. Juozapas jau sėdėjo piloto vietoje.

Jis paspaudė mygtuką atidaryti garažo stogą, Orokleckas tyliai pakilo į orą ir nuslydo Translibonijos link.

Už valandos abu nusileido prie Zuikių Unijos rūmų. Saulė jau leidosi, nes Translibonijos laikas kitoks, negu mūsų. Pirminkas Zuikevičius išėjo jų pasitikti. Jai jo lūpa nebūtų perskelta (Ar žinot tą pasaką), būtų dabar perplyšus, jis taip jaudinosi.

— Labas vakaras, mielas bičiuli, — pasveikino jį daktaras Palubeckas.

— Oi, gerai, gerai, kad Jūs čia! Mūsų vaikučiai zuikučiai alpsta!

— Tai einam ieškot to baisaus nusidėjėlio, — tarė daktaras.
— Nuveskit mus į arčiausią morkų daržą.

— Jūs jame stovit, — pravirko Zuikevičius.

— Bet kur morkos? — paklausė daktaras.

— Čia — po Jūsų kojom, tamstos atsiprašant, kudliau Juozapai (Atsiminkit, kad kudlius Juozapas neturėjo kojų). Tik morkų nematyt, nes viršūnių nebėra...

“Hmmm”, tarė daktaras — ir kudlius Juozapas pritarė, “trrrrr”. Jie abu primerkė akis ir atsargiai apžiūrėjo žemę. Tada Juozapas nubėgo ir iš Oroklecko atnešė ultrabonboninį žibintą ir dvi kuprines. Palikę tebedrebantį pirmininką, jiedu su daktaru iškeliavo.

— Žiūrėk, Juozapai, kas čia per pėdsakai? Įdomu, koks žvėris galėjo juos palikti?

— Trrrrrrrrr.

— Nesutinku. Toks nepakankamai baisus. Gal tai buvo Didysis Žiurkėnas iš šiaurės rytų?... Bet ne, žingsniai per maži... O gal Dykumų Pėlėdakis Kupranugarkojis? ar Kangaropardas?...

— Trrr.

— O gal...

Ir taip jie keliavo, vis sekdami pėdsakus. Ėjo per nebeatpažįstamus morkų daržus, per miestus pilnus alkstančių zuikių, o tada nuėjo į tamsią, tankią džunglę. Ten storaliemeniai medžiai augo susigrūdę, o vijokliai painiojosi tarp jų. Saulei švintant, jie pasiekė džunglės viduryje riogsantį ugniakalnį, iš kurio liejosi — KISIELIUS!

Kudlius Juozapas pakėlė antakį ir paklausė:

— Trrr?

— Aš irgi nežinau, — atsakė daktaras. — Aplinkui apeiti neįmanoma, miškas per tankus. Na, pabandykim bristi...

— TRRRRR! — nusigando Juozapas.

— Oi, atsiprašau. Pamiršau, kad tu saugai savo plaukus! Eikš! — ir daktaras pasikišo kudlių Juozapą po pažastim ir įbri-do į kisielių. Tačiau, toli nenuėjo. Paėjęs porą žingsnių, įklimpo. Kai mėgino vieną koją iškelti, kita dar giliau įsmuko į tirštą, limpančią košę...

— Juozapai, ką mes dabar darysim?

Kudlius Juozapas išsišiepė ir tarė: — Trrr.

— Maža naudos iš to, bičiuli. Mes turim ieškot to morkų draskytojo.

Stovi jie abu, giliai įklimpę, ir nesugalvoja, kaip išsigelbėti.

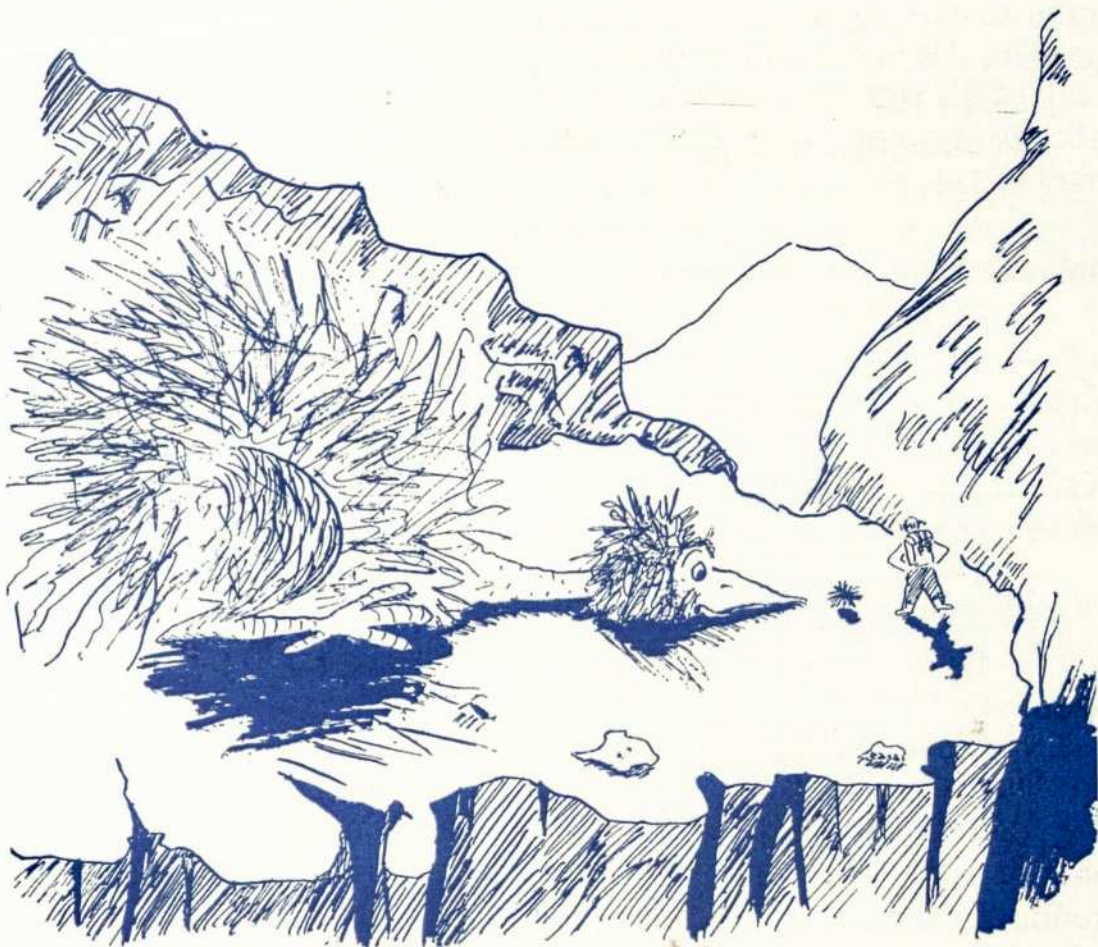
Na, ir kas atsitiko? Kaip jūs manot? Turbūt neatspėtumėt...

Besileidžianti saulė tampė, tampė šešėlius po žemę ir ištempė šešėlį didelio, didelio paukščio. Jis vis artinosi prie daktaro ir kudliaus Juozapo. Artėdamas jis didėjo ir didėjo, kol pasidarė toks didelis, kad saulę užtemdė.

Daktaras su kudlium užsidengė akis iš baimės, drebėdami kisieliuje. Staiga — kažkas juos pačiupo! Daktaras pajuto, kaip jį išrovė iš kisieliaus ir iškėlė aukštyn. Pažiūrėjo žemėn — ogi visur tamsu, tamsu.

Ilgai jie skrido. Vis aukščiau ir aukščiau. Pagaliau sustojo. Daktaras išsitraukė savo žibintą ir pašvietęs pamatė, kad jie yra didelio paukščio snape! Pakišęs žibintą gilyn, pastebėjo, jog

paukščio tonsolai ištinę... Bet kadangi jam tuo tarpu rūpėjo iš to snapo ištrūkti, tonsolų toliau netyrinėjo. Padėjęs kudlių ant paukščio liežuvio, daktaras su žibinto pagalba ėmė ieškoti skylės, per kurią galėtų pasprukti. Bet kudlius Juozapas, būdamas labai plaukuotas, pakuteno paukščio gerklę — o tas, ptfui! juos abu išspiovė.

Taip daktaras Palubeckas ir kudlius Juozapas atsidūrė Skudurpaukščio lizde. Skudurpaukštis liūdnai žiūrėjo į daktaro žalią šaliką.

— Tai Jūs ne morka? — teiravosi jis, nusiminęs.

— Ne, ne visai, — nustebeęs atsakė daktaras. Ir staiga jis su-
prato!

— Tai tu, tu Skudurpaukšti, nuplėsei visas morkų viršūnes!
Ar tu žinai, kad visi zuikiai Translibonijoje miršta badu, nes ne-
gali morkų išrauti?

— Aš nenorėjau nieko blogo... — apsiverkė paukštis.

— Tai kam tu taip padarei?

— Nes man gerklę skaudą, — aiškinosi paukštis pro ašaras.
Viena didžiulė ašara nuriedėjo kudliaus Juozapo link ir čiut čiut
jo nepaskandino.

— Trrr!!!

Daktaras pakėlė Juozapą ir, šluostydamas jį savo monogra-
muota nosine, toliau kalbėjosi su Skudurpaukščiu.

— O ką morkų viršūnės padaro tavo gerklei?

— Matot, tamsta, aš noriu dainuoti Siegfriedo rolę operoj,
bet negaliu, nes užkimęs esu. Mano teta man kartą patarė žalu-
mynus valgyti...

— Nu tai tau! — Dabar jau viską suprantu, — nušvito dak-
taras Palubeckas. — Mielas Skudurpaukšti, aš tave tuoj išgydy-
siu, kad galėtum dainuoti, kiek tik nori, — ir jis iš maišo ištraukė
penicilino tabletę ir įmetė paukščiui į burną.

Nurijęs, paukštis pasveiko. (Nors penicilinas retai taip grei-
tai veikia, bet pasakose viskas galima, ar ne?) Padėkojęs, Sku-
durpaukštis pasisodino daktarą ir kudlių ant nugaros — mat, ne-
norėjo rizikuoti kokio užkrėtimo nuo kudliaus Juozapo plaukų,
tad nenešė snape — ir nuskrido į Transliboniją. Skudurpaukštis
zuikių meiliai atsiprašė ir pasisiūlė snapu iškasti visas morkas.

Daktarui Palubeckui ir kudliui Juozapui ruošiantis keliauti
namo, visi zuikiai, pasistiprinę, atėjo atsisveikinti. Pirmininkas
Zuikevičius davė jiems po medalį. Kadangi Juozapas neturėjo kur
medalio pasikabinti, po kudla pasikišo. Atsisveikinę, abu herojai
įlipo į Oroklecką ir nuskrido namo. Skudurpaukštis sekė iš pas-
kos, garsiai dainuodamas.

Taip ir baigėsi šis daktaro Palubecko ir kudliaus Juozapo
nuotykis. Jie sulipo į savo maišą, pakabintą palubėje, ir užmigo.
Skudurpaukštis susišukavo savo plunksnas, pakeitė vardą į An-
taną Mazgaitį, dabar dainuoja New Yorko operoje, tik ne Sieg-
friedo, o Figaro rolėje.

PAKLYDĘS ERDVĖLAIVIS

V

Linda Stačiokaitė

Vytas nusprendė kaip nors išsigelbėti iš šunų vergijos, nes jis buvo vyresnis ir drąsesnis. Jis ėmė planuoti, kaip pabėgti, bet turėjo veikti labai pamažu, nes Ėdur jį smarkiai saugojo. Pagaliau, po keturių mėnesių pastangų ir vikraus slapstymosi, jis įsigijo spindulinį šautuvą ir dvejas eilutes tokių rūbų, kuriuos nuolat nešiojo šeimininkai šunys.

Pabėgimo dienos rytą Vytas atsikėlė labai anksti, kol šeimininkė Ėdur dar knarkė lovoje. Jis tyliai išslinko iš namų ir, atsargiai slapstydamasis šešėliuose, prisiartino prie tos vietos, kur prieš ilgą laiką buvo palikęs savo brolių Zigmą. Prisėlinęs prie langų, pabarškino. Nieks nepajudėjo — tylu.

— Zigmai, Zigmai, — pašnabždomis šaukė Vytas, baimingai dairydamasis, kad kas neišgirstų.

Tylu. Zigmo nematyt. Vytas vėl pabarškino ir — langas truputį prasivėrė ir pasirodė susivėlusi Zigmo galva.

— Kelkis greičiau ir lipk pro langą, įsakė Vytas.

— Ką? Kaip tu čia atsiradai?...

— Greičiau, greičiau, — ragino jo brolis.

Tuoju suprasdamas, kad dabar ne laikas šnekėti, Zigmą plačiai pravėrė langą ir išsoko laukan. Vytas tuoju jam davė šunų rūbus ir jis tyliai persivilko, drebančiais pirštais sagstydamas sagas. Pamojęs Zigmui, kad jį sektų, Vytas, prisiglaudęs prie sienos ėmė sėlinti tamsiomis gatvėmis į tą pusę, kur turėjo stovėti jų erdvėlaivis.

— Ar manai, kad erdvėlaivis tebebus toje aikštėje?

— Nežinau. Kai mus vedė į tuos namus, dar buvo...

Priėję kampą, berniukai žvilgterėjo į aikštę. Erdvėlaivis ten stovėjo. Abu berniukai net nušvito iš džiaugsmo.

— Jei tik galėsime jį pasiekti, bus gerai, — kuždėjo Vytas, spausdamas Zigmui ranką.

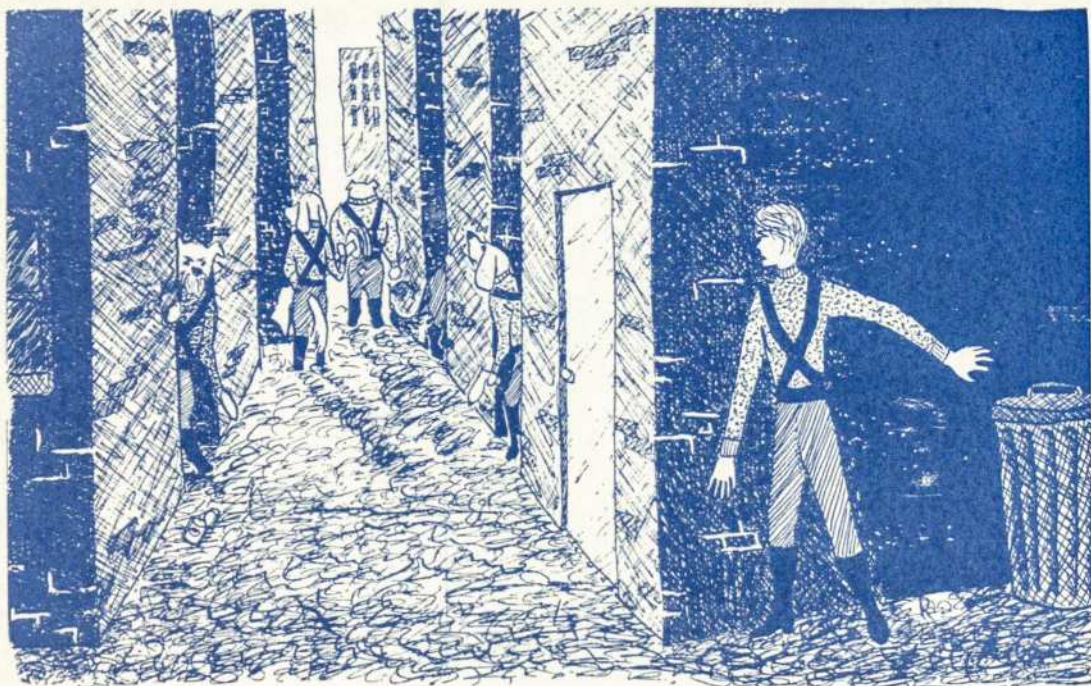
— Žiūrėk! — staiga sušuko Zigmą, pirštu rodydamas į gretimą gatvelę.

Gatvelėje rinkosi kareiviai šunys su šautuvais.

— Greičiausiai davė alarmą, kad mūsų nėra. Turėsime pakeisti savo planus. Zigmai, klausyk. Tu bėk į aikštę, įlipk į erdvėlaivį ir užkurk motorus. Aš bandysiu tuos šunis kaip nors suklaidinti.

— Bet Vytai?... Kaip aš galiu be tavęs... — išsižiojo Zigmas, ir jam akyse sušvito kažkas šlapio.

— Klausyk manęs! Kitaip neišsigelbėsime. Bėk ir paruošk erdvėlaivį skridimui, aš tuoj irgi ateisiu. O jei negalėsiu, skrisk vis vien! Kas nors turi grįžti ir mūsų žmonėms pranešti apie šią planetą. Supranti? Dabar bėk!

Sulaikęs ašaras, Zigmas apsisuko ir spruko siaura gatvele į aikštę. Vytas liko vienas. Jis pasislėpė už kampo ir laukė. Staiga penki šunys apsuko kampą baisiai staigdami. Vytas griebė savo spindulinį šautuvą ir šovė penkis kartus. Šunys, pufft, pufft, pufft, pufft, pufft — ir pradingo! Nė kvapo neliko. Vytas pasileido bėgti į aikštės pusę. Jau girdėjosi erdvėlaivio motorų ūžimas. Zigmui pasisekė užkurti!... Apsidairęs, Vytas pamatė, kad jį jau vejasi kokia dvidešimtis šunų! Ar jis spės? Ar jis spės pasiekti erdvėlaivį? Jo spindulinis šautuvas nebeveikė — išsieikvojęs. Kad tik jis suspėtų į erdvėlaivį...

(Bus daugiau)

pavasarejant

Ritonė Juvingytė

Ledo žvakės, kur kabojo
Po visais visais stogais,
Saulės delnuose ištirpo,
Nulašėdamos lašais.

Supa karklus šiltas vėjas,
Katinėliai pumpuruos;
Sužaliavo, sulapojo
Dilgės sodų patvoriuos.

Kiaunė-liaunė pašmaikštuolė
Su perbrangiu kailiuku,
Baltą žiurstą pasirišo,
Ruošdama pusrytukus.

Ir į ausį vyrui šnabžda,
Platų blyną kepdama —
Ką bematė, begirdėjo,
Dar prieš aušrą keldama.

— Zinai, gervė jau parskrido,
Lėtai modama sparnais.
Ar girdi, kaip garsiai baras
Su lydim ir ešeriais?

— Gandras, kelnes paraitojęs,
Rikiuoja varlių pulkus —
Parneš porą ir gandrienei,
Lizde perinčiai vaikus.

— Voveris iš kailio nerias,
Net žiūrėti nesmagu —
Vis skaičiuoja, kiek dar liko
Atsargoje riešutų.

Kiaunės vyrui nusibodo
Klausyt žmonos tauškalų,
Tad, pakilo į medžioklę,
Miškan, įprastu laiku.

Eidamas pro skruzdėlyną,
Jis, tik taip sau, dėl juokų,
Patrepsejo prie pat durų,
Žemę brėždamas nagu.

Tuoj pakirdo skruzdėlienė —
Visų skruzdėlių mama —
Ir, lėtai akis pramerkus,
Tarė: “Jau miegot gana”!

— Paklausykite — ar girdit?
Dagiliukas ties lizdu
Čiulba, raudonos kepurės
Atraitojęs matikus.

**Skruzdėlytės-darbštuolėlės
Skuba, prausia ūsiukus,
O žvalgovė Pleputytė
Greitai bėga į laukus.**

**Įsilipus stieban smilgos,
Kur užaugus gan aukštai,
Mato: žiema kažkur dingo
Ir visi jos pašalai...**

**Dega saulėmis purienos
Visų pievų pakraščiais,
Gluosnio šakos lingu-lingo
Ilgaus, žaliais kaspinais.**

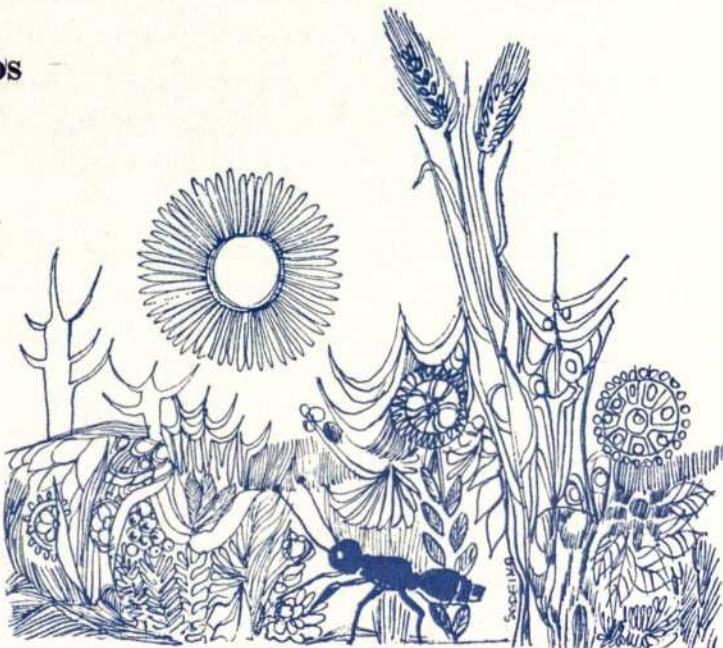
**O ant vielų supas kregždės
Ir skardenasi linksmai:
“Čyru-čyru, čyru-vyru
Grįžome šimtų šimtais”!**

**Skruzdėlytės Pleputytės
Širdis džiaugsmo kupina.
Nusliuogė žemyn nuo smilgos
Ir į namus tekina.**

**— Prasiverkit, — šaukia, —
langus,
Įsileiskit spindulių!
Pa-pavasaris atėjo,
Pasipuošęs vainiku!**

**Ir tik bėga, tiktai kalba,
Žodžiais net paspringdama;
Patalėlius prieš saulutę
Išvėdinti nešdama.**

PASKAITYSI, SUŽINOSI

Karklas: arba žilvitis yra gluosnių šeimos krūmas. Pavasari karklo pumpurai būna apaugę pilkais, minkštais pūkeliais. Jie vadinami katinėliais arba kačiukais. Lietuvoje kačiukai vartojami verboms kartu su kadugiais Verbų, ar kaip Amerikoje vadiname, Palmių sekmadienį.

Dilgė: dilgėlė ar notrelė yra spygliuota piktžolė, kuri savo lapuose turi kūną deginantį skystį. Ji auga beveik visuose pasaulio kraštuose.

Kiaunė: tai žebenkščių šeimos nedidelis, plėšrus, brangiakailis žvėrelis. Jis pasižymi vikrumu ir gudrumu. Kiaunės yra pilkos arba rusvos su gelsva pakakle. Turi kojas su stipriais, lenktais nagais. Gyvena miškuose, medžių drėvėse arba apleistuose paukščių lizduose. Ėda paukščiukus ir mažus gyvuliukus. Jų galima rasti Lietuvoje, Amerikoje, šiaurės Europoje, Azijoje. Angliškai kiaunė vadinama "marten".

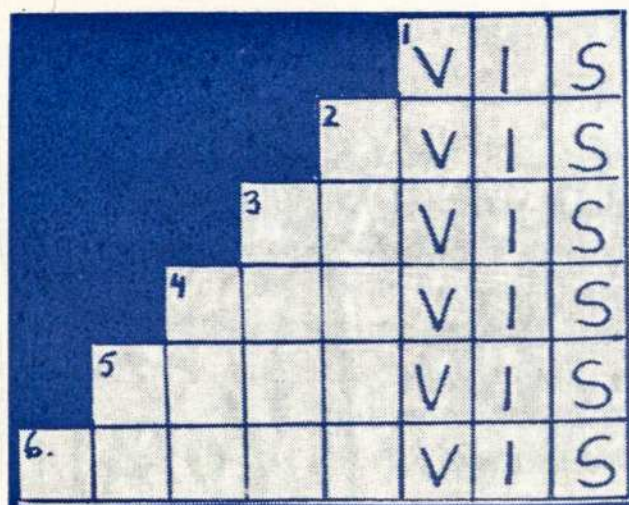
Gervė: tai didelis ilgom kojom ir ilgu kaklu paukštis. Gervės laikosi šlapiose, plačiose lygumose kur suka savo lizdus, juos gerai paslėpdamos. Lietuvos gervės yra pilkos. Jos įdomios tuo, kad daro "šokius" ore: ištiesia sparną, persikreipia šonu ir daro šuolius kartu su pasirinkta pora.

Gandras: kiek panašus į gervę, bet baltas, turi apvalią uodegą ir raudonas kojas. Miega stovėdamas ant vienos kojos. Balso neturi — šnypščia ar kalena snapu. Lizdus krauna iš žabų medžiuose arba ant namų stogų. Lietuvoje iš gandrų elgesio žmonės spėdavo orą, kokie metai, koks derlius. Gandro atskridimas iš šiltų kraštų tai tikras pavasario ženklas. Gandrų yra įvairių rūšių ir kituose pasaulio kraštuose.

Dagilis: kikilių šeimos paukštis, mažesnis už žvirblį. Senų paukščių priekinė viršugalvio dalis ryškiai raudona. Lietuvoje jų yra daug. Jie lesa įvairias sėklas, o tarp jų ir dagių sėklas — užtat ir pramintas dagiliu.

Puriena: ryškiai geltonais žiedais gėlė, kuri auga drėgnose vietose, prie upelių ir šlapiose pievose.

Gluosnis: medis su ilgomis, kabančiomis šakomis. Auga drėgnose vietose prie upelių. Bitės gluosnius labai mėgsta. Lietuvoje iš karklų ir gluosnių šakelių žmonės pindavo pintinėles ir kitus panašius dalykus.

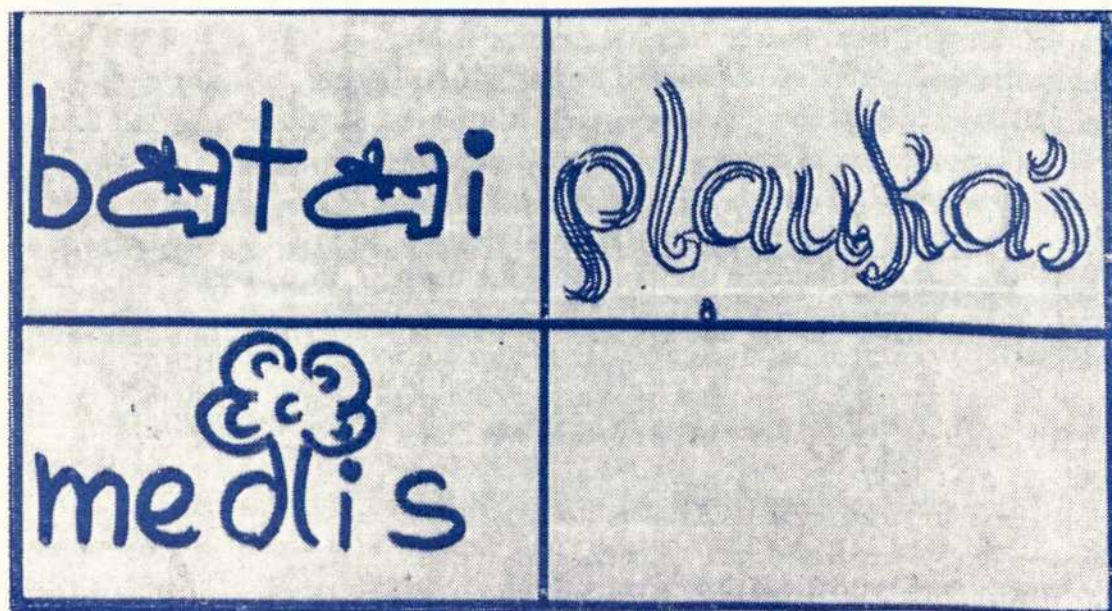
UŽLIPK LAIPTAIS!

2. Gyvulys, kuris duoda vilną.
3. Kas gyvena vandeny?
4. Nebus tamsu, kai saulė...
5. Netikras tėvas.
6. Už baltos tvorelės, raudonas gaidelis.

(Atsakymai psl. 31)

ŽODŽIAI, KURIE KALBA

Žiūrėk, galima parašyt žodžius taip, kad jie pasakytų daugiau negu paprastai.

Pabandyk ir tu! Atsiųsk savo kalbančius žodžius "Eglutei".

MARIJA

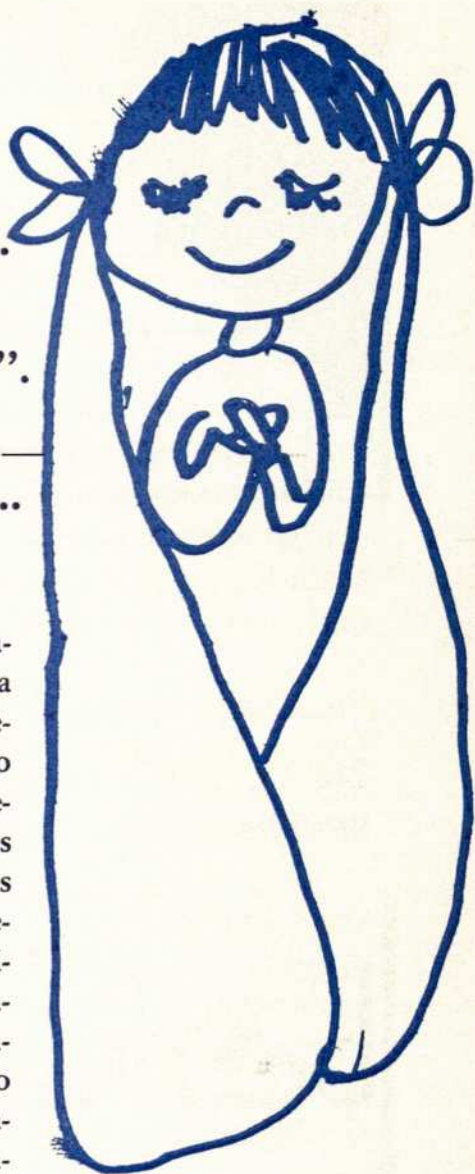
Linutė

**Marija, mamytė žinau Tu esi —
Kaip mano mamytė — rami ir švelni.**

**Mes gėles tau nešam, vaikučiai maži
Ir giedam: “Dangaus karaliene graži”.**

**Bet seniai, kai dar buvom negimę visi —
Tu bėgiojai basa kaip mergytė graži...**

Gegužė, pats gražiausias metų mėnuo, yra Marijos, Dievo Motinos mėnuo. Lietuva yra pavesta ypatingai Marijos globai; ji vadinama Marijos žemė. Užtat lietuviai Mariją labai myli. Kai būdavo galima laisvai eiti į bažnyčią, žmonės eidavo į gegužines pamaldas, kur prašydavo Dievo Motinos pagalbos maldoje ir giedodavo gražias giesmes jos garbei. Devyni labai garsūs Marijos paveikslai Lietuvoje buvo skaitomi stebuklingais: Pažaislio Marija, gėlių vainiku apsupta; Žemaičių Kalvarijos Marija, aukso vainiku papuošta; Šiluvos Marijos paveikslas, iškastas iš žemės po Marijos pasirodymo Šiluvoje; Šv. Jono Vilniuje Marijos paveikslas, kuris vadinamas “Nuliūdusiųjų Paguoda”; Krekenavos Marija, atgabenta į Lietuvą, kai Žemaičiai apsikrikštijo 1417 m.; pats žymiausias ir lietuvių mėgiamiausias paveikslas — Aušros Vartų Vilniuje; Trakų Marijos paveikslas padovanotas Vytautui Didžiajam ir laikomas Vytauto pastatytą bažnyčioj; Pivašiūnų Marija, sakoma buvo atvežta iš Turkijos; Kazokiškių paveikslas, parvežtas iš Italijos. Lietuvoje buvo labai daug Marijos šventovių, kurias net ir dabar žmonės lanko ir prašo Marijos globos. Pasimelskime ir mes, kad Marija saugotų mūsų tėvelių kraštą.

MADONA

Rima Valiulytė, 6 m.
Chicago, Ill.

PUPUTIS PADEDA

Linutė

Suskambėjo telefonas. Mama pelė, nė duonos iš pečiaus nespėjusi išimti, nubėgo atsakyti. Puputis liko sėdėti savo kėdutėje. Jis uostė duonos kvapą ir mąstė. Mąstė apie visokius dalykus: kodėl telefonas skamba, o ne groja; kodėl duoną iš karto riekutėmis nekepa, kad nereikėtų piaustyti...

Mama pelė grįžo labai rimta.

— Puputi, skambino meteorologas, kuris nori tavo pagalbos. Turime skubėti į miestą. Jis man davė antrašą, kur reikia važiuoti.

Puputis nelabai suprato, kas dedasi, bet jis išskubėjo kartu su mamyte. Autobuse ji jam paaiškino, kad meteorologas tai žmogus, kuris tyrinėja pasikeitimus ore. Kodėl jam reikėjo Pupučio, mama pelė nežinojo. Per telefoną sakė tik, kad svarbu ir skubu.

Privažiuavę miesto centrą, Puputis su mama išlipo ir įėjo į aukštą pastatą, kur buvo užrašyta: METEOROLOGIJOS INSTITUTAS. Puputis nespėjo visas tas raides suskaityti. Jis tik sekė savo mamą labai išplėstomis akimis. Jo uodegytė virpėjo iš susijaudinimo, kad jis reikalingas tokiam svarbiam žmogui su tokia ilga pavarde.

Žibančiame koridoriuje juos pasitiko aukštas, akiniuotas, kiek praplikęs ponas. Nusivedęs į raštinę, jis Puputį pastatė ant savo stalo, o mamai pelei pasiūlė minkštą oranžinę kėdę.

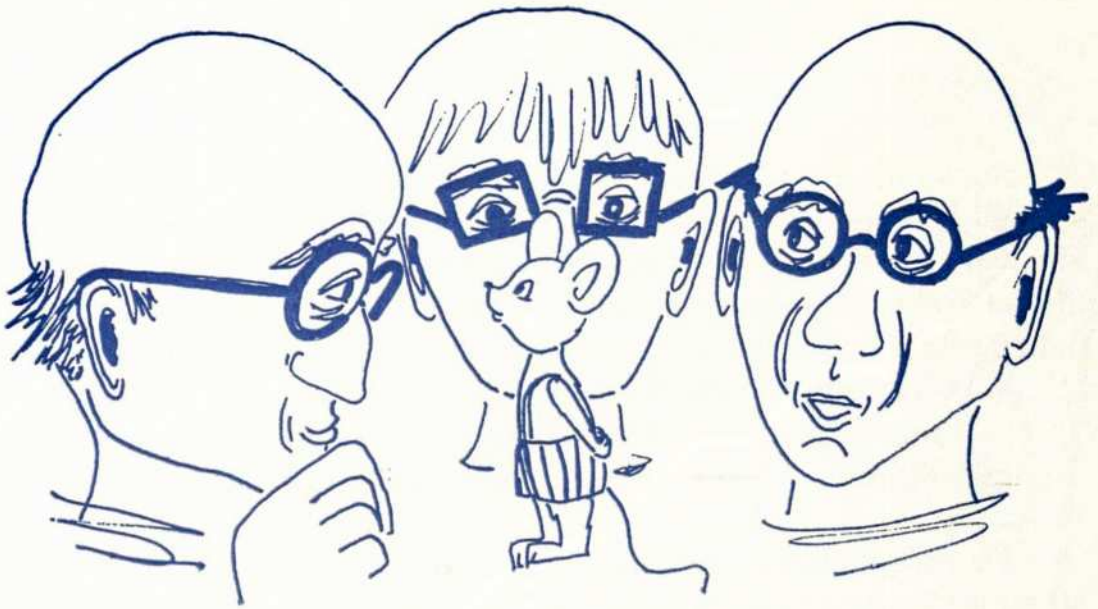
— Matot, reikalas yra toks. Anksti ši rytą mūsų instrumentai perdavė signalą, jog pietuose kyla uraganas. Kadangi mes tyrinėjame, kaip uraganai formuojasi ir kur jie keliauja, ketinam pasiūsti balioną ir jį nufotografuoti. Tam mums reikia Pupučio.

Pupučiui visi plaukai atsistojo, kiekvienas atskirai, iš baimės.

Akiniuotas ponas nusišypsojo ir storu pirštu patapnojo jam per petį.

— Nemanyk, Puputi, kad mes tave uraganui atiduosim! Tave balionas iškels aukštai virš jo ir tu paspausi mygtuką fotoaparato, kuris uraganą nufotografuos. Kadangi tu lengvas, mažas ir protingas, mes labai prašome tavo pagalbos. Ar sutinki?

— Ge-gerai, — atsakė Puputis nedrąsiai. Jis nujaudė, kad taip reikia daryti ir, be to, juk ne pirmą sykį skris...

Tada Puputį nuvedė į didelį kambarį, kuris vadinasi laboratorija, paruošti kelionei. Net šeši akiniuoti ponai, mokslininkai, jį svėrė ir matavo iš visų pusių. Keistos ilgos adatos rašė nesuprantamus dalykus ant balto popieriaus. Mokslininkai kišo korteles į kitas dideles mašinas, kurios jas surijo ir iškišo vėl, išbadytas taškais ir brūkšniais.

Pagaliau, mokslininkai sudėjo galvas spręsti paskutinę problemą: ar leisti Pupučiui nešioti savo dryžuotas kelnės kelionėje, ar ne.

— Kad pelės paprastai kelnų nenešioja, — prasitarė vienas.

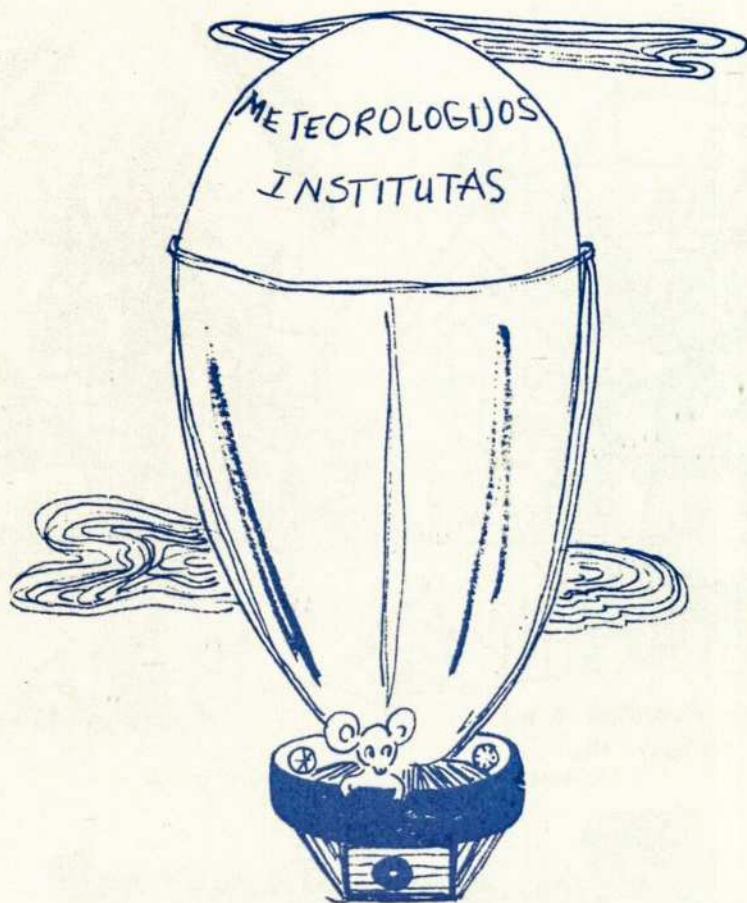
— Petnešos galėtų už instrumentų užsikabinti, — suabejojo antras.

— Iš kitos pusės, — įsiterpė trečias, — svoris nė kiek nepakiltų...

— Aš daug kartų skridau su kelnėmis, — išdrįso pasakyti Puputis, nenorėdamas, kad atimtų jo dryžuotas kelnaites.

Mokslininkai palingavo galvomis ir leido peliukui kelnės pasilaikyti. Atnešę keistai atrodantį balioną su visokiais prietaisais apačioje, jie paėmė Puputį ir visi šeši sulipo į keltuą. Kilo, kilo, kol pasiekė pastato stogą. Ant stogo Puputį įsodino į tokią lyg dėžutę, priveržė diržiuku, kad neiškristų ir — paleido!

Puputis skrido virš miesto, virš miškų ir laukų, vis į pietų pusę. Jau matėsi ir vandenynas. Virš vandenyno Puputis ėmė darytis uragano.

— Va - ten! — sušuko peliukas. — Ten, kur bangos kyla ir viskas juda, ten tas uraganas!

Jis apsidairė — niekas jo negirdėjo ir nebėgo pažiūrėti.

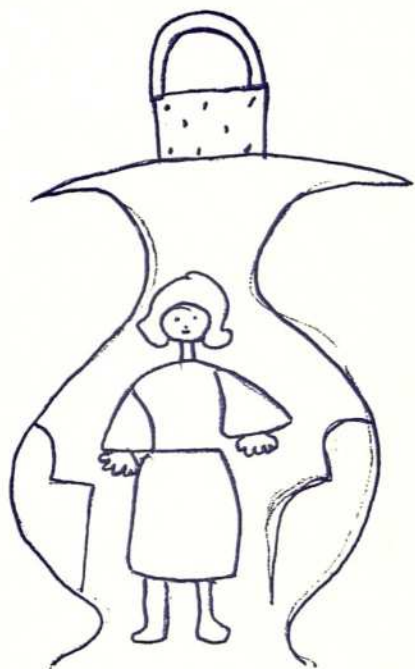
— Aš turbūt pirmutinis peliukas, kuris mato uraganą iš viršaus, — kalbėjo sau Puputis, kad būtų kiek drąsiau, žiūrint į baisiai šniokščiančias bangas. Jis pasiruošė spausti mygtuką. Spaudė vieną kartą, du, tris — tiek, kiek meteorologas buvo jam nurodęs. Kai užsidegė žalia švieselė, balionas pakrypo ant šono ir vėėjai jį nupūtė žemės link, kol atsiskleidė parašiutas.

Sekantį rytą Puputis su mama žiūrinėjo laikraščius, kurie buvo pilni jo ir uragano nuotraukų.

— Aš tai toks, kaip paprastai, bet mamyte, niekas, niekas nematė to uragano kaip jis t i k r a i atrodo!

Mama pelė nosinaite nušluostė drėgnas akis ir nusišypsojo:

— Ne, Puputi, tu ir man kitoks negu kitiems, nes aš tave matau, kaip tu t i k r a i atrodai.

Audra Kubiliūtė, 9 m.
Chicago, Ill.

Vida Pargauskaitė, 9 m.
Chicago, Ill.

PAVEIKSLŲ paroda

Marius Šnekutis, 9 m.
Chicago, Ill.

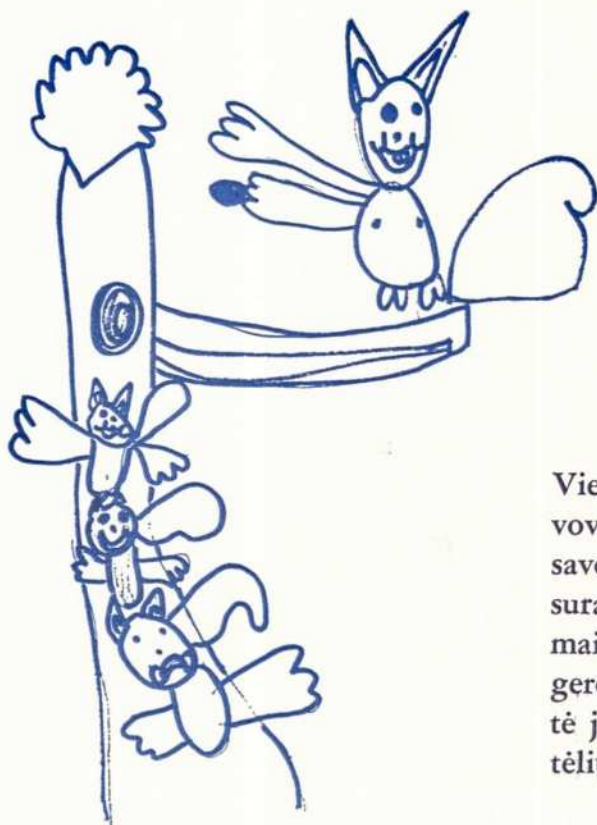
Trupinytė graužia grūdą
Ritonė Ivaškaitė, 7 m.
Monroe, Conn.

Vilija Rastonytė, 6 m., Providence, R. I.

Audra Rastonytė, 9 m., Providence, R. I.

AŠ PASEKSIU PASAKAITĘ

Viena mamytė matė tris mažas voverytes, kurios negalėjo surasti savo mamytės. Jos ėjo ir negalėjo surasti savo medžio, kur jų namai. Kadangi voverytės nebuvo geros, išėjo ir paklydo, jų mamytė jas nubaudė. Jos negavo riešutėlių nei nerti.

*Dana Kairytė, 5 m.
Providence, R. I.*

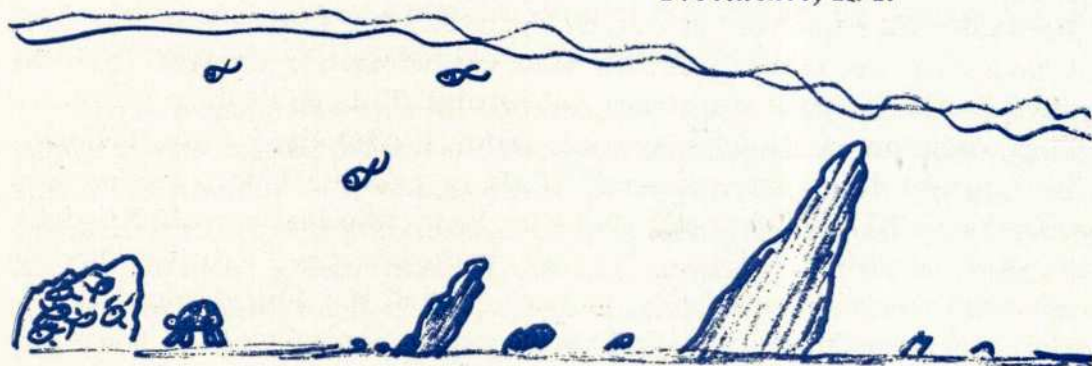
Vieną kartą išaugo mažas medis. "Kur visi kiti medžiai"? — klausė jis. Jis neturėjo su kuo žaisti ir jis buvo liūdnas. Vieną dieną jis pamatė mažą šakelę įlindusią į žemę. "Ar tu žaisi su manim"? paklausė mažas medis. "Taip, žaisiu, tik palauk rytojaus, kai aš užaugsiu". Kitą dieną šakelė užaugo į didelį medį ir jie labai gražiai žaidė.

*Juozas Kairys, 7 m.
Providence, R. I.*

Vieną kartą, labai seniai jūroj gyveno vėžlys. Jis nuplaukė toli ir kai grįžo namo, rado daug žuvų. Jis buvo pavargęs ir norėjo ramiai užmigti. Tada jis ėmė ieškoti kito namo ir galų gale surado vietą prie didelio akmens. Jis atsigulė ir užmigo.

Andrius Kairys, 8 m.

Providence, R. I.

MANO ŠUNIUKAS

Mano šuniuko vardas Fita. Ji yra ruda, o padai balti. Ji yra gera. Kai mes išvažiuojame, reikia padėti lentą prieš saliono duris, nes kitaip Fita įeina į salioną ir atsigula ant sofos. Reikia uždaryti ir kambarių duris, nes Fita įsivilioja į kilimėlius. Kai aš pašaukiu: "Fita, Fita, ps-ps", ji užšoka man ant kelių ir aš ją paglostau.

Ina Lukoševičiūtė, 8 m.

Aušros Vartų mokykla

Montrealis

MANO KIŠKIS PILKIS

Kartą tėtė turguje man ir broliukui nupirko mažą kiškutį. Kadangi kiškutis turėjo pilką kailiuką, mes jį pavadinome Pilkiu. Jį maitinome morkomis ir kopūstais, bet jam labiausiai patiko salotai. Namie tėtis Pilkiui pastatė mažą namuką ir jis ten dažniausiai tupėdavo. Retkarčiais mes pilkį išleisdavom kieme pastraksėti. Bet kai jis išlisdavo per tvorą į kaimyno kiemą, aš sušaukdavau visus namiškius pagalbon Pilkio gaudyti, nes bijojau, kad jo nepagautų didelis kaimynų šuo. Mudu su broliuku labai mylėjom savo Pilkį. Dažnai per dieną bėgdavom prie jo namuko į jį pažiūrėti, kopūstais pašerti. Jis buvo toks mažas, švelnus, pilkas kamuoliukas, kuris linksmai straksėdavo.

Kristina Niedvaraitė, 8 m.

Aušros Vartų mokykla

Montrealis

MAŽOJI KRISTINA

Kristina buvo maža mergaitė. Jinai turėjo sesutę vardu Asta. Kristinai labai patikdavo piešti. Ji pamatė berniuką, kuris paišė. Jo vardas buvo Linas ir jis labai gerai paišydavo. Jis norėjo padaryti krautuvę, kur būtų daug paveikslų. Jis paprašė Kristinos: "Ar tu norėtum paišyti su manim?" Kristina sutiko: "Bet aš neturiu popieriaus, ar tu turi?" paprašė Lino. Linas atsakė: "O, taip, aš daug turiu, bet pirma pasikviesk visus savo draugus ir drauges". Kristina pakvietė ir jie visi paišė ir spalvavo, kol pabaigė. Tada jie iškabino savo piešinėlius. Atėjo ponas Misiūnas paveikslo pirkti. Pasižiūrėjęs į Astos piešinuką, "Ne," pasakė, "eisiu kitų pažiūrėti". Tada jis paklausė Lino: "Kieno šitas piešinukas?" "O, čia Kristinos", atsakė jis. Ponas Misiūnas paprašė Kristinos, ar galėtų jos piešinį nusipirkti. "O taip," nustebus atsakė Kristina, "bet jūs turit man užmokėti du dolerius, prašau". "Gerai, štai Jūsų du doleriai, panele", tarė ponas Misiūnas. Tada Kristina visiems papasakojo, kad ponas Misiūnas nupirko jos piešinėlį.

*Kristina Kličiūtė, 8 su puse metų.
Aušros Vartų mokykla
Montrealis*

NETIKRA PASAKA

Mano brolis yra kunigaikštis Algirdas. Jis gyvena pily ir, užbaigus mokslą, aš visada važiuoju pas jį atostogų. Pilis yra aukštame, akmenuotame kalne ir tik vingiuotu keliu galima ją pasiekti. Ji paskendus miglose ir tik priėjus arčiau galima matyti langų geležinius rėmus ir duris, kurios yra geležiniais užraktais užrakintos.

Algirdas visada mane pasitinka ir nuveda į man skirtą kambarį, kuris yra iš rytų pusės su gražiu balkonu.

Vieną vakarą buvo balius pilyje ir brolis Algirdas norėjo, kad aš sutikčiau visus jo svečius. Apsivilkus ilga baline sukne, kuri buvo balta, papuošta raudonomis gėlėmis, ant kaklo užsidėjau brangakmenius. Aplink kaklą ir ant rankos nešiojau iš gintaro padarytus karolius ir apyrankę. Plaukai kabojo palaidi ir truputį paraityti. Ant kojų dėvėjau baltus batukus.

Išėjus iš kambario, ėjau koridoriumi, kol priėjau laiptus. Ten jau buvo galima girdėti muziką ir žmonių balsus. Pamažu nulipau akmeniniais laiptais, apšviestais žibintais — ir nusigandau. Prieš mane atsivėrė didelė puotos salė. Joje karalienės kalbėjo gražia, aiškia lietuvių kalba. Vyrai buvo apsirengę aptemptom kelnėm, gražiais baltais švarkais ir apsisiautę karališkais apsiaustais. Ant galvos nešiojo kepures su didelėm spalvotom plunksnom. Kai kurios moterys buvo dar gražiau apsirengusios: aksominėm ir šilkinėm suknelėm išaustom ir išsiuvinėtom įvairiausiais raštais. Tačiau, nei viena neturėjo tokių ilgų plaukų kaip aš ir man įėjus, visi sužiūro.

Svečiai šoko arba kalbėjosi su pažįstamais. Naktis greitai praėjo ir nepajutau, kaip atėjo antra valanda. Kai tik visi svečiai išėjo, pasijutau pavargus ir tuoj nuėjau į savo kambarį ir užmigau. Pabudus, išgirdau paukščių balsus. Kaip gera ir minkšta lovoje! Lovatiesė tokia graži — raudono aksomo, o pakraščiai išpuošti baltais kutais. Atsikėlus išėjau ant balkono pažiūrėti į dangų. Pajutau šiltus saulės spindulius. Sodas gėlėtas, pilnas paukščių — mėlynų, raudonų, geltonų ir net tokių, kurie blizgėjo kaip auksas. Buvo taip malonu, jog atrodė, kad daugiau nieko nebereikia. Pasiėmus šukas, susišukavau plaukus, užsidėjau ilgą suknę ir nuėjau pusryčiauti. Kadangi valgyti dar nenorėjau, nutariau dar pasivaikščioti sode. Išbėgus laukan, pajutau, kad nebuvo nei vėjo nei miglos. Bėgau vingiuotu keliu žemyn. Koks gražus sodas pilnas vaismedžių! Medžiai linko nuo obuolių, kriaušių, kokių vaisių tik nori. Tik imk ir skink. Paėjus gerą galą, atsigrėžiau atgal į pilį, bet jos jau nebegalėjau aiškiai matyti. Eidama atgal, pamačiau kunigaikštį Algirdą jojant ant balto žirgo. Šūktelėjau: „Algi“!

— Kas atsitiko, — sumurmėjo brolis iš prausyklos.

Tik tada supratau, kad visa tai buvo tik ilgas, gražus sapnas.

*Jūratė Jurgutytė, IX sk.
Hamiltono šešt. mokykla*

Laiptų galvosūkių atsakymas: 1. vis, 2. avis, 3. žuvis, 4. nušvis, 5. patėvis, 6. liežuvis.

ALP 1785

Larch.

MIELAS PUPUTI!

Aš turiu mažą balėsą. Jo vardas Rudis. Jis labai švarus. Jis mėgsta praus-tis, valgyti razinkas ir landžiot po mano rankovę. Siunčiu tau Rudžio nuotrauką.

*Paulius Gudelis, 7 m.
Cos Cob, Conn.*

Aš laikiu savo gimtadienio. Man pa-tinka eiti į gimtadienio balius. Man ir Velykos patinka. Mes eisime į Baž-nyčią. Grįžę iš Bažnyčios, valgysime pusryčius. Po pusryčių mes ritinėsime kiaušinius. O kur tu žadi važiuoti Ve-lykom, mielas Puputi?

*Gintarė Kerelytė, 6 m.
Chicago, Ill.*

*Sekmadienį buvo jaunučių ateitinin-
kų susirinkimas. Mes važiovome į
marijonečių teatrą. Buvo labai įdomu
ir gražu. Man ypač patiko Velykų
kiškutis, šmėklos ir slibinas. Ar tu,
Puputi, esi buvęs tokiame vaidinime?*

*Tavo draugas,
Linas Palubinskas, 6 m.
Garden Grove, Calif.*

*Ar tau smagu namuose? Puputi, aš
tave myliu.*

*Indrė Ardytė, 6 m.
Cherry Hill, N. J. 08034*

ŠI MĖNESI GALITE BALSUOTI UŽ:

1. "Gajutė slaugo mamą"
2. "Vienas ypatingesnis nuotykis"
3. "Paklydęs erdvėlaivis"
4. "Puputis padeda"

Balsus siųskite: Mrs. E. Vaišnys, 470 Prospect St., Apt. 75, New Haven, Conn.
06511, U.S.A.

91, 189298